

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

w SP nr 23 im. ks. prof. J. Tischnera w Jastrzębiu-Zdroju

Rok szkolny 2024/2025

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)
Statut szkoły

Założenia ogólne: Celem doradztwa zawodowego realizowanego w szkole jest przygotowanie uczniów do optymalnego wyboru dalszej ścieżki kształcenia. Ponadto przygotowanie absolwentów do zaplanowania kariery zawodowej, umożliwiającej im aktywne funkcjonowanie na rynku pracy, kształcenie przez całe życie.

Działania Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego zapewniają:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno-zawodowych;
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego;
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określenie zakresu ich odpowiedzialności;
- zaplanowanie działań w cyklu kształcenia;

Sprawnie funkcjonujący system doradztwa zawodowego dzięki zaangażowaniu wszystkich osób realizujących zadania z doradztwa zawodowego daje efekt synergii. Przygotowany dokument WSDZ zapewnia ciągłość działań, służy wskazaniu korelacji między tymi działaniami i procesami dydaktyczno - wychowawczymi w szkole.

Harmonijnie i efektywnie działający wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego na każdym etapie edukacyjnym pozwala realizować założone cele i w pełni wykorzystać zaangażowanie i potencjał wszystkich osób włączonych w działania na rzecz doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Sposoby i formy działań realizowanych w ramach WSDZ

1. W klasach I-VI szkoły podstawowej doradztwo zawodowe jest realizowane w formie orientacji zawodowej, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień zawodowych.

Doradztwo zawodowe w formie orientacji zawodowej, jest realizowane w trakcie bieżącej pracy z uczniami lub przez zintegrowane działania nauczycieli, wychowawców, specjalistów, doradców zawodowych, pedagoga, psychologa.

2. W klasach VII i VIII szkoły podstawowej, doradztwo zawodowe jest realizowane w formie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, które mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego planowania kariery, podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, z uwzględnieniem ich zainteresowań i uzdolnień oraz informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Zajęcia, realizują doradcy zawodowi, we współpracy z nauczycielami, wychowawcami, nie podlegają one ocenie oraz nie mają wpływu na promocję ucznia do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły przez ucznia.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego:

KLASY I–III SZKOŁY PODSTAWOWEJ:

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej.

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Proponowane tematy do realizacji:

1. Co lubię robić, moje zainteresowania - jak mogę je rozwijać, sposoby spędzania czasu wolnego – rozmowy z dziećmi, prezentowanie w grupie ulubionych czynności, zainteresowań
– Festiwal Talentów – w kl. I
2. Moje mocne strony, co robię dobrze, dokładnie, nie sprawia mi to trudności. – w kl. I
3. Zawody wokół nas, nazywanie zawodów, czym zajmują się ludzie, którzy są wokół nas, co robią, – rozmowy z dziećmi - w kl. II
4. Po co ludzie pracują? Jakie jest znaczenie pracy w życiu człowieka – rozmowa z uczniami – w kl. II
5. Po co się uczymy? Czego lubię się uczyć, z jakich źródeł wiedzy możemy korzystać? – rozmowa z dziećmi – w kl. III
6. Kim chcę być w przyszłości – rozmowa, rysunek – w kl. III

Czas realizacji: w trakcie roku szkolnego, w bieżącej pracy z uczniami.

Osoby realizujące: wychowawcy we współpracy z doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem.

KLASY IV–VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ:

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Proponowane tematy do realizacji:

1. Moje zainteresowania, uzdolnienia – rozmowy z uczniami, karty pracy – w kl. IV
2. Prezentowanie zainteresowań, ulubionych czynności w grupie – Festiwal Talentów- kl. IV

3. Moje mocne strony, co robię dobrze, dokładnie, sprawnie, jak mogę wykorzystać moje mocne strony – rozmowa z uczniami, karta pracy, mająca służyć autorefleksji – w kl. V
4. Jak uczyć się skutecznie? Jakich przedmiotów szkolnych lubię się uczyć, z jakich źródeł wiedzy korzystamy? – rozmowa z uczniami, karta pracy – kl. V
5. Jakie są grupy zawodów, przykłady zawodów, jak można zdobyć dany zawód – rozmowy z uczniami, filmy, prezentacje zawodów, zapraszanie osób wykonujących określone zawody.
6. Po co ludzie pracują? Jakie jest znaczenie pracy w życiu człowieka – rozmowa z uczniami – w kl. VI.
7. Jakie mam plany edukacyjno-zawodowe? Kim chcę być w przyszłości, jak realizować te plany .

Czas realizacji: w trakcie roku szkolnego, w czasie zajęć lekcyjnych, lekcji wychowawczych

Osoby realizujące: wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, we współpracy z doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem

KLASY VII I VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ :

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- dokonuje autoprezentacji;
- charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

W klasie VII zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego będą przeznaczone w szczególności na poznawanie przez uczniów własnych zasobów, predyspozycji, zainteresowań oraz wybranych zawodów. Uczniowie będą starali się odpowiedzieć na pytanie jaki jestem?, jak funkcjonuję w grupie?

Czas realizacji: 10 godz. lekcyjnych w roku szkolnym 2024/2025 – zajęcia obowiązkowe

Osoba realizująca: doradca zawodowy

W klasie VIII uczniowie będą poznawali zawody, rynek pracy, rynek edukacyjny, zasady rekrutacji, będą starali się odpowiedzieć na pytanie: jak wykorzystać własne zasoby?, kim będę? jaką wybrać szkołę, zawód?.

Czas realizacji: 10 godz. lekcyjnych w roku szkolnym 2024/2025 – zajęcia obowiązkowe

Osoba realizująca: doradca zawodowy

Tematyka w klasie siódmej:

1. Co to jest doradztwo zawodowe, kariera, ścieżka zawodowa?
2. Poznanie siebie warunkiem sukcesu. Moje mocne i słabe strony charakteru.
3. Temperament – czym jest i jakie ma znaczenie?
4. Jak zaplanować karierę edukacyjną? Moje zainteresowania zawodowe.
5. Autoprezentacja - jak skutecznie zareklamuję siebie?
6. Moje zasoby i preferencje a współczesny rynek pracy.
7. Praca jako wartość w życiu człowieka.
8. System edukacji w Polsce. Prezentacja multimedialna.
9. Praca w grupie - przygotowanie do gry: „W kolejce po zawody”.
10. Czy uczymy się tylko w szkole? Kompetencje kluczowe.

Tematyka w klasie ósmej:

1. System szkolnictwa ponadpodstawowego.
2. Właściwa szkoła/zawód dla mnie.
3. Uczenie się przez całe życie i otwartość na zmiany. Zawód a zdrowie.
4. Zawody nadwyżkowe i deficytowe. Klasyfikacja zawodów: Zawody z grupy człowiek – człowiek.
5. Jak scharakteryzować współczesny rynek? Klasyfikacja zawodów: Zawody z grupy człowiek – technika, człowiek – dane/system znaków.
6. Jakie wartości są dla mnie ważne? Klasyfikacja zawodów: Zawody z grupy człowiek – przyroda, człowiek – działalność artystyczna.
7. Rynek pracy – charakterystyka i trendy. Barometr zawodów.
8. Dokumenty potrzebne przy rekrutacji, zasady logowania.
9. Radzenie sobie w sytuacjach trudnych.
10. Dokumenty aplikacyjne – CV, list motywacyjny.

**PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO UWZGLĘDNIAJĄCY WSDZ
ROK SZKOLNY 2024/2025**

	Tematyka działań	Oddziały/klasy	Metody i formy realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna	Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji zadań
1.	Spotkanie z zespołem ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny	Klasy 1-8	Dyskusja, analiza potrzeb, obserwacja	wrzesień	Doradca zawodowy	Dyrektor Wszyscy uczestnicy RP
2.	Diagnoza potrzeb, planów, aspiracji edukacyjnych i zawodowych	Klasy 8	Dyskusja	wrzesień	Doradca zawodowy	DZ, Dyrektor, pedagog, specjaliści, wychowawcy
3.	Realizacja tematyki zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VIII i VII	Klasy 7-8	Zajęcia obowiązkowe	wrzesień-czerwiec	Doradca zawodowy	DZ Mapa Karier Wordwall
4.	Udział w Jastrzębskim Doradztwie Kariery (JDK)	Klasy 7-8	Konkursy	październik	Doradca zawodowy wychowawcy nauczyciele	PPP Doradcy zawodowi poszczególnych szkół
5.	Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe	Klasy 7-8	Spotkanie z DZ w PPP - diagnozy	cały rok szkolny wg potrzeb	Doradca zawodowy doradca zawodowy z PPP	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
6.	Spotkanie informacyjno-doradcze dla	Rodzice i uczniowie klas 7-8	Spotkanie z pracownikiem UP lub	luty/marzec	Doradca zawodowy zaproszony gość	UP OHP

	rodziców – przedstawienie oferty szkół ponadpodstawowych oraz zasad rekrutacji		OFP na świetlicy szkolnej			SZOK
7.	Miasteczko zawodów organizacja spotkań ze szkołami prowadzącymi kształcenie zawodów	Klasy 7-8	Odpowiedzialne szkoły ponadpodstawowe	marzec - kwiecień	Doradca zawodowy Dyrektor danej szkoły	Wizyty zawodoznawcze w szkołach
8.	Dni otwarte szkół ponadpodstawowych	Klasy 7-8	Szkoły ponadpodstawowe		Doradca zawodowy wychowawcy rodzice	Wytypowane szkoły
9.	Aktualizacja prawa oświatowego badanie rynku pracy oferty szkół Barometr zawodów	Klasy 7-8	ISAP	wg potrzeb	Doradca zawodowy	Mobidziennik Strona internetowa WSDZ
10.	Poszerzenie wiedzy w zakresie doradztwa zawodowego	Doradca zawodowy	Szkolenia on-line Szkolenia hybrydowe Spotkania stacjonarne	wg kalendarza szkoleń	Doradca zawodowy	PPP WOM Rybnik WOM Katowice Sieć DZ Sabina Ficek -konsultant
11.	Prowadzenie dokumentacji	Klasy 7-8	Mobidziennik	wrzesień-czerwiec	Doradca zawodowy	Dziennik zajęć innych
12.	Wycieczki, wyjścia spotkania z przedstawicielami danego zawodu	Klasy 1-6 Klasy 7-8	Obserwacja Pogadanka Warsztaty	wrzesień-czerwiec	Doradca zawodowy, nauczyciele, zaproszeni goście	Zakłady pracy zaproszeni goście instytucje

13.	Rozwijanie aktywności uczniów w ramach Samorządu Ucz.		Inicjatywy Wolontariat Akcje charytatywne	Wg potrzeb	Opiekun Samorządu Uczniowskiego	SP 23 Instytucje
14.	Udzielanie porad, konsultacji dla uczniów, rodziców, nauczycieli	Wg potrzeb	Rozmowy literatura linki porady	wrzesień-czerwiec	Doradca zawodowy	SP 23
15.	Ewaluacja WSDZ	Klasy 1-8	Sprawozdanie z realizacji programu	czerwiec	Doradca zawodowy	Wszyscy uczestnicy programu

Termin realizacji zadań przez wychowawców, specjalistów i nauczycieli zależy od planów zajęć oraz lekcji wychowawczych dla poszczególnych klas.

Uwagi:

Program ma charakter otwarty i może podlegać modyfikacji w trakcie trwania roku szkolnego. Ponadto współpraca z instytucjami, podmiotami zewnętrznymi, organizowanie konkursów uzależnione będzie od możliwości i sytuacji epidemicznej w naszym mieście i regionie.

Sporządziła: Klaudia Grabiec – doradca zawodowy
Zatwierdził: Dyrektor szkoły - Beata Skowrońska